

3. november 2011

Axelborg, Axeltorv 3
1609 København V

T +45 3339 4000 E info@if.dk
F +45 3339 4141 W www.if.dk

Muligheder på trods af krisen – Stort eksportpotentiale for landbrugs- og fødevarer

- Efter ret høj vækst i begyndelsen af 2011 er væksten i verdensøkonomien blevet mere dæmpet over sommeren. Den svage vækst på vores største eksportmarkeder er en trussel mod dansk økonomi. I andet kvartal af 2011 lå væksten kun på 0,1 pct. i Tyskland, mens eurozonens vækst var 0,2 pct.
- Den netop offentliggjorte rapport fra de økonomiske vismænd viser dystre udsigter for eksporten, og en række eksporterhverv vil blive voldsomt presset. Det ser dog ud til, at fødevarerhvervet har et ganske godt potentiale for eksport.
- En fremskrivning af eksporten for landbrugs- og fødevarer viser således et betydeligt potentiale frem til 2016.
- I 2011 og 2012 forventes landbrugs- og fødevarereksporten at vokse med 5,0 pct. og 4,8 pct. Dette skal ses i lyset af, at der fortsat forventes relativt høje vækstrater på nogle af Danmarks store eksportmarkeder fx Kina.
- På langt sigt findes et stort eksportpotentiale for landbrugs- og fødevarerhvervene. Landbrugs- og fødevarer kan potentielt stå for en eksport på helt op til 156 mia. i 2016.
- Under de nuværende rammebetingelser er det imidlertid ikke realistisk, at eksportpotentialet kan udnyttes fuldt ud. Ringe konkurrenceevne i forhold til udlandet begrænser desuden eksportmulighederne.
- Den øgede internationale efterspørgsel efter fødevarer vil på den anden side kunne føre til et udvidet eksportpotentiale.

1. Landbrugs- og fødevarereksporten i 2011 og 2012

Trussel mod dansk økonomi

Efter ret høj vækst i begyndelsen af 2011 er væksten i verdensøkonomien blevet mere dæmpet over sommeren. Den svage vækst på vores største eksportmarkeder er en trussel mod dansk økonomi. I andet kvartal af 2011 lå væksten kun på 0,1 pct. i Tyskland, mens eurozonens vækst var 0,2 pct. Fortsætter afmatningen, eller bliver den dybere, kan man frygte det vil resultere i en væsentligt lavere dansk eksport og dermed en lavere vækst i Danmark.

Landbrugs- og fødevareeksport rammes ikke nær så hårdt af konjunkturudsving

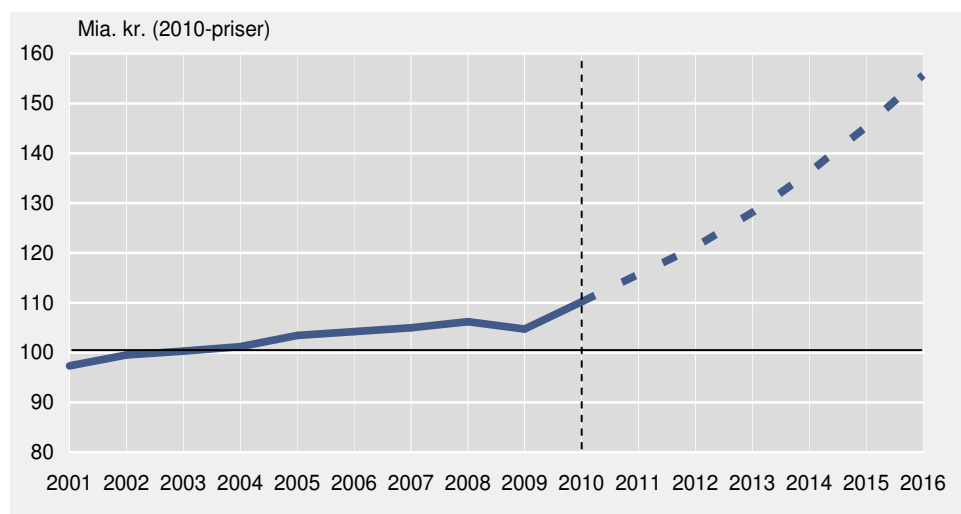
Med en værdi på omkring 110 mia. kr. udgjorde landbrugs- og fødevarer samt produkter fra agroindustri godt 20 pct. af den danske vareeksport i 2010.

Trods en tilbagegang i 2009, har landbrugs- og fødevarer ikke været så hårdt ramt af finanskrisen, som andre eksporterhverv. Hvor den samlede vareeksport fra Danmark faldt over 10 pct. i 2009, var faldet for landbrugs- og fødevareeksporten omkring 1,4 pct.

Betydelig fremgang i landbrugs- og fødevareeksporten de kommende år

Imidlertid er eksportpotentialet for landbrugs- og fødevarer betydeligt i 2011 og 2012. Mere specifikt forventes landbrugs- og fødevareeksporten at vokse med 5,0 pct. i 2011 og 4,8 pct. i 2012. Den samlede landbrugs- og fødevareeksport forventes således at kunne nå op på omkring 116 mia. kr. i 2011 og 121 mio. kr. i 2012 målt i 2010-priser.

Figur 1. **Potentiel eksportmarkedsvækst for landbrugs- og fødevarer**

Anm: Faste priser er beregnet vha. enhedsværdiindeks for SITC-hovedgrupper og eksporten i løbende priser. Databrud mellem 2006 og 2007 pga. af skift i varenomenklatur.
Kilde: Landbrug & Fødevarer baseret på Danmarks Statistik, OECD og EU-Kommissionen.

2. Stort potentiale for landbrugs- og fødevareeksporten – begrænset produktionsmuligheder

Stort eksportpotentiale for landbrugs- og fødevareerhvervene,...

For landbrugs- og fødevarer vil eksportpotentialet være på 156 mia. i 2016. Det svarer til en potentiel årlig vækst i landbrugs- og fødevareeksporten på 6½ pct. om året frem til 2016.

... men erhvervet kan ikke udnytte potentialet

Det er ikke realistisk, at fødevareerhvervet under de nuværende rammebetingelser vil kunne udnytte eksportpotentialet fuldt ud. Rammevilkårene for landbrugsproduktionen i dag gør, at der er en række produktionsbegrænsninger fx mht. antal dyreenheder og dyrkningsareal mv. Det betyder, at uanset hvor meget landbrugs- og fødevareerhvervet ønsker at forøge deres produktion for at tilfredsstille eksporten, vil det formentligt ikke være muligt.

Fremtidens lovgivning kunne, i stedet for at fokusere på produktionsbegrænsninger, fokusere på miljøforbedringer. Landbrugs- og fødevareerhvervet i Danmark ville i denne situation kunne honorere den

stigende efterspørgsel efter fødevarer fra udlandet samtidig med, at produktionen vil ske under forhold, hvor der blev taget hensyn til miljø.

Dårlig konkurrenceevne begrænser eksportmulighederne

Danmark har mistet 20-25 pct. lønkonkurrenceevne i perioden 2000 til 2008. Desuden er en række produktionsomkostninger højere end i udlandet, herunder afgifter. Den dårlige konkurrenceevne begrænser virksomhedernes muligheder for at afsætte deres varer både på eksisterende og fremtidige markeder. Således kan den forringede konkurrenceevne medvirke til at eksportpotentialet ikke udnyttes i fremtiden, men også til at det eksportpotentiale man har i dag ikke udnyttes i højere grad.

Eksportpotentiale er et beskæftigelsespotentiale for Danmark

Af fødevarerhvervets 145.000 beskæftigede personer kunne 93.000 personer i 2009 henføres til fødevarereksporten. Danmark går således glip af både vækst og arbejdspladser ved ikke at udnytte eksportpotentialet.

Udvidelse af eksportpotentiale samtidig en mulighed

Det globalt stigende forbrug af fødevarer vil betyde et øget behov for en effektiv landbrugsproduktion i verden. Det giver muligheder for øget eksport fra agroindustrien som bl.a. producerer maskiner, inventar og enzymer som benyttes i landbrugsproduktionen.

3. Eksport til Kina driver væksten, Tyskland fortsat størst

Kina vil drive eksporten de kommende år

Kina forventes at drive størstedelen af den samlede vækst i landbrugs- og fødevarereksporten. Kina udgjorde i 2010 det fjerdestørste eksportmarked for dansk landbrug og fødevarer med en værdi på 9,3 mia. kr., men med den forventede vækst vil Kina allerede i 2012 være det næststørste eksportmarked for dansk landbrug og fødevarer. Væksten i landbrugs- og fødevarereksport til Kina forventes at bidrage med hhv. 1,8 pct.-point i 2011 og 2,0 pct.-point i 2012 af væksten i den samlede landbrugs- og fødevarereksport. Værdien af landbrugs- og fødevarereksporten til Kina forventes dermed at udgøre 13,7 mia. kr. i 2012.

Fødevarer mv. kan stå for knap ¾ af den samlede vækst i eksport til Kina,...

Landbrugs- og fødevarerhvervet vil potentielt kunne stå for knap 75 pct. af den samlede vækst i eksporten til Kina i 2011 og 2012. De seneste år har landbrugs- og fødevarereksporten til Kina især bestået af svinekød og minkpels.

... men eksporten til Kina er underlagt produktionsbegrænsninger

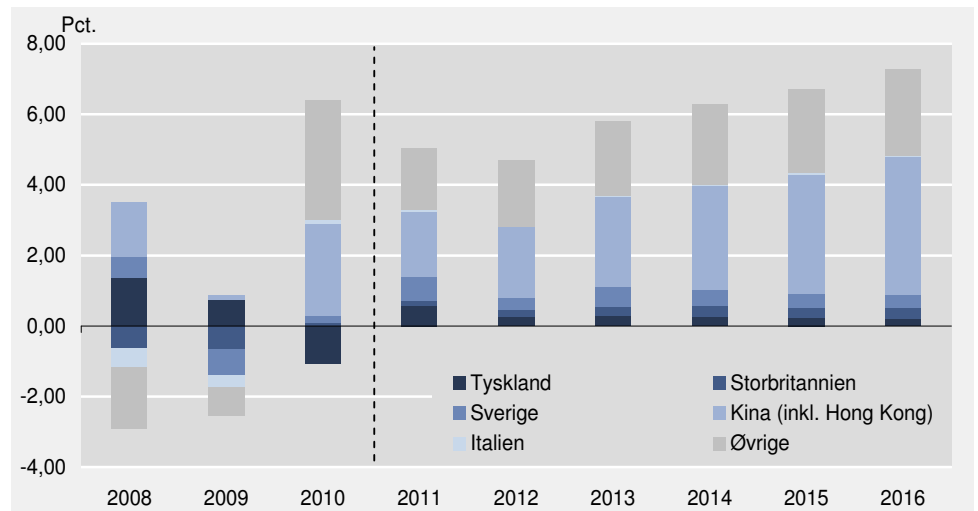
Det er imidlertid tvivlsomt om det er muligt for landbrugs- og fødevarerhvervet at tilfredsstille yderligere kinesisk efterspørgsel på disse områder. Som følge af produktionsbegrænsninger ser det ikke ud til, at produktionen af hovedkomponenterne i eksporten – svinekød og pels – kan udvides de kommende år.

Vores traditionelle eksportmarkeder for landbrugs- og fødevarer, Tyskland, Sverige og Storbritannien ventes, modsat Kina, at være præget af lav økonomisk vækst, hvilket også vil komme til at afspejle sig i efterspørgslen efter fødevarer.

Tyskland fortsat det største marked for fødevarer mv.

Tyskland er stadig det største marked med en værdi på omkring 20 mia. kr. i 2010. Landbrugs- og fødevarereksport til Tyskland ventes at vokse med omkring 3 pct. i 2011 og 1½ pct. i 2012. Dermed forventes værdien af landbrugs- og fødevarereksporten til Tyskland at være omkring 21 mia. kr. i 2011 og 2012

Figur 2. **Vækstbidrag til landbrug og fødevareeksport, udvalgte lande**

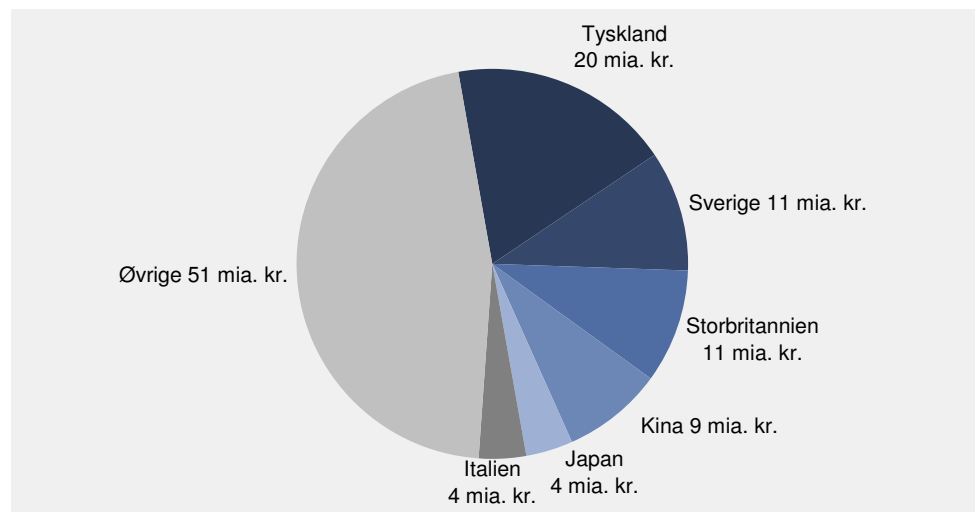

Kilde: Landbrug & fødevarer baseret på data fra Danmarks Statistik, OECD, EU-kommissionen.

Pæn eksportvækst til Sverige, marginal til Storbritannien

Landbrugs- og fødevareeksporten til Storbritannien og Sverige, udgjorde begge omkring 11 mia. kr. i 2010. Som følge af en svagere økonomisk udvikling ventes eksportvæksten til Storbritannien at være noget mere beskednen end i Sverige. Derfor ventes eksportvæksten til Storbritannien i 2011 og 2012 at være marginal. Væksten i eksport til Sverige ventes at blive ca. 6½ og 3¼ pct. i 2011 og 2012.

Figur 3. **Eksport af landbrugsvarer og varer fra agroindustri for 110 mia. kr. i 2010 fordelt på lande**

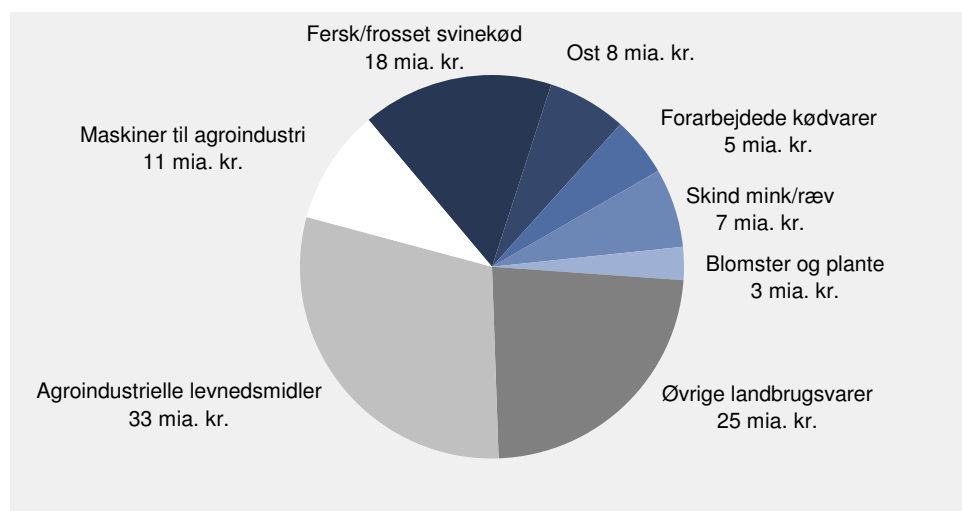

Kilde: Landbrug & Fødevarer

Ser man på sammensætningen af eksporten i 2010 var fersk/frosset svinekød største post inden for agroindustri og landbrugseksport. Således eksporterede Danmark i 2010 for omkring 18 mia. kr. fersk/frosset svinekød.

Eksporten af landbrugsvarer udgjorde samlet set 66 mia. kr., mens der blev eksporteret agroindustrielle levnedsmidler m. m. for 32 mia. kr. Endeligt udgjorde maskiner m. m. til agroindustri omkring 10 mia. kr.

Figur 4. Eksport af landbrugsvarer og varer fra agroindustri for 110 mia. kr. i 2010 fordelt på varegrupper

Kilde: Landbrug & Fødevarer

4. Beregningsmetode

På baggrund af den nuværende sammensætning af eksporten og forventningerne til den økonomiske vækst i vores væsentligste eksportmarkeder er der foretaget en fremskrivning af landbrugs- og fødevareeksporten for 2011 og 2012.

Denne beregning bygger således på historiske tal samt en række kilders skøn for fremtidig BNP-vækst, og historiske tal for udenrigshandel fra Danmarks Statistik.

Tabel 1. Antagede vækstrater for Danmarks vigtigste eksportmarkeder

Pct.	Vægt	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Australien	1,1	2,6	2,9	4,5	3,4	3,3	3,3	3,3
Belgien	1,8	2,1	2,4	2,0	1,7	1,8	1,8	1,8
Canada	1,6	3,1	3,0	2,8	2,5	2,5	2,4	2,2
Finland	3,1	3,1	3,8	2,8	2,1	2,0	2,0	2,0
Frankrig**	5,2	1,4	1,7	1,2	1,9	2,1	2,1	2,1
Tyskland**	21,0	3,5	2,9	1,3	1,5	1,5	1,3	1,3
Island	0,4	-3,5	2,2	2,9	3,1	3,1	2,8	3,0
Irland	1,3	-1,0	0,0	2,3	2,2	2,8	3,3	3,3
Italien**	3,6	1,3	0,7	0,3	0,5	0,8	1,1	1,2
Japan**	2,5	4,0	-0,5	2,4	2,0	2,0	1,5	1,3
Holland*	5,6	1,8	1,7	1,9	1,5	1,6	1,8	1,8
New Zealand	0,3	2,5	0,8	4,1	3,2	2,7	2,3	2,3
Norge	7,8	0,4	2,5	3,0	2,2	2,1	2,1	2,1
Portugal	0,5	1,3	-2,1	-1,5	1,2	2,5	2,2	2,0
Spanien**	2,9	-0,1	0,7	0,8	1,8	1,9	1,9	1,8
Sverige**	17,0	5,7	4,3	2,1	3,5	3,0	2,5	2,5
Schweiz	1,2	2,6	2,7	2,5	1,8	1,8	1,8	1,8
Storbritannien*	10,0	1,1	1,2	1,8	2,4	2,6	2,7	2,7
USA	8,2	2,9	2,6	3,1	2,5	3,1	3,4	3,4
Kina**	4,9	10,3	9,2	8,8	9,5	9,5	9,5	9,5

Kilde: OECD. *EU-kommissionen. ** Nationalbanken/Consensus Ecomis, IMF er kilde til alle vækstrater f.o.m. 2013

Vha. af historiske tal kan importelasticiteter – dvs. hvor meget stiger import, når BNP stiger 1 pct. – for de store samhandelspartnere beregnes. Disse elasticiteter kan da forbindes med skøn for kommende års BNP-vækst, for at give en estimat for det pågældende lands ændring i import. Hermed findes eksportmarkedsvæksten for det enkelte land. Slutteligt vejes landene med deres betydning for dansk eksport sammen til et samlet udtryk for eksportmarkedsvæksten på Danmarks vigtigste eksportmarkeder.

Table 2. **Potentiel eksportmarkedsvækst for landbrugs- og fødevarer, 2010-priser**

Værdi	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Samlet L&F-eksport, mia. kr.	110,2	115,7	121,3	128,3	136,4	145,4	156,0
Tyskland, mia. kr.	20,1	20,8	21,0	21,4	21,7	22,0	22,3
Storbritannien, mia. kr.	11,4	11,6	11,9	12,2	12,6	13,0	13,4
Sverige, mia. kr.	11,3	12,1	12,5	13,1	13,7	14,3	14,8
Kina, mia. kr.	9,3	11,4	13,7	16,8	20,6	25,2	30,9
Årlig vækst							
Samlet L&F-eksport, pct.	5,2	5,0	4,8	5,8	6,3	6,7	7,2
Tyskland, pct.	-5,3	3,1	1,4	1,6	1,6	1,4	1,4
Storbritannien, pct.	0,8	1,5	2,2	2,9	3,2	3,2	3,3
Sverige, pct.	2,0	6,5	3,2	5,3	4,6	3,8	3,8
Kina, pct.	41,4	21,7	20,8	22,5	22,4	22,5	22,5
Vækstbidrag til samlet l&f-eksport							
Tyskland, pct-point	-1,1	0,6	0,2	0,3	0,3	0,2	0,2
Storbritannien, pct-point	0,1	0,2	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3
Sverige, pct-point	0,2	0,7	0,3	0,5	0,5	0,4	0,4
Kina, pct-point	2,6	1,8	2,0	2,5	2,9	3,4	3,9

Kilde: Landbrug & fødevarer baseret på data fra Danmarks Statistik, OECD, EU-kommissionen, Nationalbanken / Consensus Economics og IMF.

Landbrug & Fødevarer

Axeltorv 3
1609 København V

T +45 3339 4000
F +45 3339 4141

E info@lf.dk
W www.lf.dk

Yderligere kontakt

Leif Nielsen
Andreas Krabbe Enghoff

3339 4238
3339 4472
ini@lf.dk
ake@lf.dk